

Oslo kommune
Bydel Søndre Nordstrand
Bydelsadministrasjonen

SAKSFRAMLEGG

Sakstittel:

Forslag til forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter - Høring

Saken behandles i: Miljø- og teknisk komite Bydelsutvalget	Møtedato: 15.03.2012 29.03.2012	Utvalgssaksnr.:
Saksbeh: Vegard L. Jensen		
Arkivkode: 912.0		
Saksmappe: 2006/563		

Utredning

1 Problemstilling

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester ber om kommentarer og innspill til Forslag til forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter. Høringsfristen er 16.03.2012. Innstillingen fra miljø- og teknisk komite oversendes derfor byrådsavdelingen med forbehold om bydelsutvalgets behandling av saken.

2 Bakgrunn

2.1 Tidligere vedtak

Relatert til saken:

Bydelsutvalget har tidligere uttalt seg til Endringer i politivedtekt for Oslo kommune - Behandlet den 02.09.2010 som sak PS 10/91.

2.2 Faktaopplysninger

For saksopplysninger vises det til brev fra Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester av 28.02.2012 og høringsnotat fra Justisdepartementet med forslag til forskrift.

2.3 Vedlegg

Brev fra Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester av 28.02.2012.

3 Vurdering/konklusjon

Bydel Søndre Nordstrand har tidligere anset innskjerping av politivedtektens bestemmelser om renhold og snømåking og heving av gebyrer for overtredelse av deler av politivedtekten som positive i forhold til å få bukt med viktige problemstillinger knyttet til vedtekten og håndhevelse av denne. Bydelen er imidlertid ikke tillagt myndighet til å ivareta vedtekten. Bydelen har derfor ikke erfaring med hvordan kommunal håndheving har fungert så langt som kan overføres til det foreliggende forskriftsarbeidet.

Bydelsadministrasjonen har med dette utgangspunktet ingen kommentarer og innspill til den nye forskriften.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget har ingen kommentarer og innspill til Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter.

Bydel Søndre Nordstrand, 01.03.2012

Jan Hagen
bydelsdirektør

Oslo kommune
Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester

VEDLEGG
SAK 06/563 - PS 12/23

Oslo kommune	
Bydel Søndre Nordstrand	
28 FEB. 2012	
2006/563	7
Saksnr	Saksbeh
Kopi	

Bydel 1-15
v/ Bydelsdirektøren

Dato: 28.02.2012

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201200959-2

Elisabeth Cecilie Jansen, 23461311

001

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM KOMMUNAL HÅNDHEVING AV POLITIVEDTEKTER - HØRING

Stortinget har vedtatt nytt tredje ledd i politiloven § 14, som hjemler kommunal håndheving av deler av kommunens politivedtekter. Lovendringen trer ikke i kraft før det er vedtatt en sentral forskrift om kommunal håndheving.

Vedlagt følger Justisdepartementets forslag til ny forskrift om kommunal håndheving av politivedtektene.

Byrådsavdelingen ber om kommentarer og innspill til den nye forskriften. Frist for tilbakemelding til oss er 16.03.2012.

Med vennlig hilsen

Bjørg Månum Andersson
kommunaldirektør

Robert Hansson
seksjonssjef

[Godkjent og ekspedert elektronisk](#)

Vedlegg: Høringsnotat fra Justisdepartementet, med forslag til ny forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter datert 15.02.2012

Høringsnotat – forslag til forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter

Innledning og bakgrunn

Oslo, Trondheim og Bergen kommuner har siden henholdsvis 2004, 2005 og 2007 gjennomført en prøveordning med kommunal håndheving av de lokale politivedtektene om renhold og vintervedlikehold av fortau, jf. lov 26. juni 1992 nr. 87 om forsøk i offentlig forvaltning. Tilbakemeldingene etter kommunenes evaluering av forsøksordningen var positive, og tilsa at den ble etablert permanent for alle interesserte kommuner.

Ved lov 17. desember 2010 nr. 87 om endringer i politilova m.m. fikk politiloven § 14 om politivedtekter et nytt tredje ledd om kommunal håndheving. Bestemmelsen lyder:

Kommunale vedtekter som nevnt i første ledd nr. 1 og 2 kan i tillegg håndheves av kommunen, eller personer utpekt av kommunen. Dette gjelder likevel ikke opprettholdelse av ro og orden. Ved overtredelse av de kommunale vedtektene som nevnt overfor kan kommunen, eller dets utpekte, ilegge overtredelsesgebyr. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av bestemmelsene i dette ledd, herunder hvilke deler av ferdseien kommunene kan sikre.

Den vedtatte endringen er ikke trådt i kraft. Som det fremgår av Prop. 163 L (2009-2010) Endringer i politilova m.m. (proposisjonen) kom Justisdepartementet etter en samlet vurdering til at det bør gis en sentral forskrift for å sikre ensartet praktisering av regelverket i kommunene. I Innst. 87 L (2010-2011) støttet justiskomiteen departementets vurdering. Etter komiteens oppfatning vil sentrale retningslinjer styrke borgernes rettssikkerhet og forenkle kommunenes arbeid med å håndheve reglene. Det er på denne bakgrunn også en forutsetning for ikrafttredelse av lovendringen at en ny forskrift med nærmere bestemmelser om gjennomføringen av ordningen er fastsatt.

I dette høringsnotatet legger Justisdepartementet frem forslag til slik forskrift om kommunal håndheving av vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 første ledd nr. 1 og 2. Departementet tar sikte på at nytt regelverk kan tre i kraft 1. juli 2012.

Forskriftsforslaget er utarbeidet i samsvar med de føringer om innholdet som ble gitt i proposisjonen, jf. blant annet departementets vurdering i kapittel 2.6.5.3:

«Departementet dreg særleg fram at forskrifta bør regulere forhold som har noko å seie for om loubrotsgebyr skal ileggjast eller ikkje, under dette tydinga av force majeure og liknande. Vidare

kan det i forskrifta gjevast nærare føresegner om storleiken på lovbrotsgebyret, under dette om det skal vere differensierte satsar og eventuelle moment som har innverknad på ileggjing av lovbrotsgebyr av dei ulike satsane, klageordningar, kva subjekt lovbrotsgebyr skal utferdast til, kven lovbrotsgebyret fell på og tilhøvet mellom politi og kommune.»

For mer informasjon om lovendringen vises til Prop. 163 L (2009-2010) og Innst. 87 L (2009-2010). Dokumentene er tilgjengelige på Stortingets nettsider www.stortinget.no.

Forslaget til forskrift er inntatt som vedlegg til høringsnotatet.

Forslag til forskrift om kommunal håndheving av vedtekter

1 Forskriftens formål og virkeområde, jf. forslag til §§ 1 og 2

Departementet foreslår en egen formålsparagraf som i tråd med proposisjonen fastslår at forskriften skal sikre ensartet og effektiv sanksjonering av vedtekter som håndheves av kommunen etter politiloven § 14 tredje ledd.

Hovedregelen er at vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 første ledd håndheves av politiet, jf. § 14 annet ledd. Ordningen med adgang for kommunen til å håndheve vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 nr. 1 og 2 er frivillig, og forskriften må klart angi at den kun kommer til anvendelse for kommuner som aktivt velger å bruke den. Bruk av adgangen til kommunal håndheving forutsetter anvendelse av forskriften, slik at dette er to sider av samme beslutning.

1.1 Nærmere om forskriftens virkeområde

Etter forslaget til § 2 vil forskriften regulere utøvelsen av adgangen til håndheving av vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 første ledd nr. 1 og 2. Slik adgang til kommunal håndheving omfatter overtredelser av bestemmelser i de fastsatte vedtektene om

- a) å hindre tilgrising på steder som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel,
- b) hus eller grunneiers plikt til å holde det rent og ryddig på fortau eller tilsvarende område i umiddelbar tilknytning til eiendommen,
- c) hus eller grunneiers plikt til å rydde for snø og strø når det er glatt, og om
- d) å sikre ferdsel uten hinder av snø- og takras eller gjenstander på eller ut over fortau

Angivelsen av virkeområdet for adgangen til kommunal håndheving i bokstav a til d refererer til ordlyden i politiloven første ledd nr. 1 og 2, og tydeliggjør rammene for den kommunale håndhevingsordningen i samsvar med hjemmelen i politiloven § 14 tredje ledd. Denne avgrensner mot bestemmelser i vedtekter om opprettholdelse av ro og

orden, og fastslår at håndhevingsadgangen for bestemmelser i vedtekter om sikring av ferdsel kan avgrenses nærmere i forskrift.

«Sikring av ferdsel» anses i hovedsak som en politioppgave. I proposisjonen kapittel 2.6.2 og 6 understreket departementet derfor at lovendringen bare var ment å gi kommunene adgang til å håndheve ferdselshindringer i form av advarsler om rasfare (som burde vært fjernet), løsfotreklame eller andre salgsfremmende gjenstander på fortau, og at dette ville bli presisert i forskrift. Dette er typisk hindringer som er til *ulempe* for ferdselen. Et sentralt element i forsøksordningen har imidlertid også vært å gi kommunene adgang til å håndheve bestemmelser om sikring av ferdsel mot snø og isras fra tak. Den foreslåtte ordlyden i § 2 første ledd bokstav d skal dekke alle disse typetilfellene, samt eventuelle andre bestemmelser i vedtektene om ferdselshindringer til ulempe for publikum som følge av utplasserte «gjenstander».

I kommuner som ikke fatter vedtak om kommunal håndheving er det politiet som håndhever vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 første ledd nr. 1 og 2. Det vil i *alle* tilfeller være politiet som håndhever bestemmelser om opprettholdelse av ro og orden og sikring av ferdsel utover den foreslåtte avgrensningen i forskriften § 2 første ledd bokstav d. Det anses unødvendig å presisere dette i forskriften.

Det bør fremgå av kommunens vedtak om kommunal håndheving hvilke konkrete bestemmelser i politivedtektene kommunen vil håndheve. Kommunen kan om ønskelig plukke ut enkelte typer overtredelser for kommunal håndheving innenfor rammene som angis i forslaget til § 2 første ledd bokstav a til d, og overlate øvrige til politiet.

2 Om adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr, jf. forslag til §§ 3 og 4

Kommunal håndheving av politivedtekter etter politiloven § 14 tredje ledd innebærer at det kan ilegges en administrativ reaksjon i form av overtredelsesgebyr i stedet for politiets straffesanksjonering. Kommunene gis ikke myndighet til å sanksjonere i form av bøter, dvs. ileggelse av forelegg, eller til å kreve manglende renhold osv. utført for den ansvarliges kostnad.

2.1 Hvem som kan ilegge overtredelsesgebyr

Av forslaget til § 3 første ledd i forskriften fremgår at kommunen eller personer utpekt av kommunen kan ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av bestemmelser som nevnt i forskriften § 2 bokstav a til d. Det må etter departementets syn være opp til den enkelte kommune å vurdere om det er mest formålstjenlig å benytte egne kontrollører, trafikkbetjenter eller andre til håndhevingen, jf. også proposisjonen kapittel 2.6.5.3.

2.2 Hvem som kan ilegges overtredelsesgebyr

Av forslaget til § 3 annet ledd første setning fremgår at overtredelsesgebyret kan ilegges enkeltperson eller foretak, eier av hus eller grunn, samt den som fester, bruker, leier eller bestyrer hus eller grunn. Bestemmelsen reflekterer dermed også Justisdepartementets normalpolitivedtekt § 2, som fastslår at plikter som er lagt på eier av hus eller grunn også hviler på den som fester, bruker, leier eller bestyrer hus eller grunn. En leietaker som leier en del av et større hus er imidlertid ikke tilsvarende forpliktet, jf. rundskriv 31. mai 1996 til normalpolitivedtekten.

2.3 Skyldkrav

Forslaget til § 3 angir ikke krav til subjektiv skyld i form av uaktsomhet eller forsett. Departementet viser til at hensikten med politiloven § 14 tredje ledd er å gi kommunene anledning til å kjempe aktivt mot blant annet forsøpling av offentlige uterom og uforsvarlig vintervedlikehold av fortau. Det er et klart behov for effektiv håndhevelse i form av et strengt aktsomhetsansvar. Overtredelsesgebyrene vil ikke være uforholdsmessig høye, samtidig som det vil være uforholdsmessig ressurskrevende for kommunen å bevise forsett eller uaktsomhet.

Forskriften må nødvendigvis forutsette at det utvises et rimelighetsskjønn ved avgjørelsen av hva som regnes som «overtredelse» av bestemmelser i vedtektene. Det kan for eksempel ikke forventes at ansvarssubjektet skal sørge for «ren» gårdsplass til enhver tid, eller at det strøs mer enn en gang i døgnet. For øvrig må spørsmål om hvem som er subjektet for håndhevingen relatere seg til hvem handleplikten etter den fastsatte politivedtekten retter seg mot.

3 Begrensninger i adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr, jf. forslag til § 4

Selv om forslaget til § 3 i utgangspunktet oppstiller et objektivt ansvar, modifieres regelen betydelig av forslaget til § 4 om begrensninger i adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr.

3.1 Begrensninger som følge av unnskyldelige omstendigheter og uforskyldte hindringer

Dersom det er på det rene at en person, eller et foretak, overhodet ikke er å bebreide for sin atferd, er det ikke rimelig at det ilegges en sanksjon. Departementet foreslår derfor at det i § 4 første ledd fastslås at det ikke kan ilegges overtredelsesgebyr når overtredelsen må anses unnskyldelig på grunn av sykdom, alderdom eller annen årsak. I realiteten innebærer den foreslåtte begrensningen at det ikke kan ilegges overtredelsesgebyr for aktsomme overtredelser.

Begrensningen foreslås også å omfatte overtredelser som skjer på grunn av uforskyldte hindringer som overtrederen ikke med rimelighet kan overkomme. Det vil typisk gjelde hindringer som streik hos renovasjonsetaten. I slike force majeure-situasjoner er det ikke rimelig å forvente at den ansvarlige skal besørge avfall fjernet på eget initiativ.

3.2 Begrensninger som følge av forbudet mot dobbelstraff m.m.

Forbudet mot dobbelstraff i EMKs tilleggsprotokoll nr. 7 artikkel 4 gjør det nødvendig å samordne politiets adgang til å ilegge straff og kommunens adgang til å ilegge overtredelsesgebyr, jf. proposisjonen kapittel 2.5.

I forslaget til § 4 annet ledd fremgår derfor at overtredelsesgebyr ikke kan ilegges dersom overtredelsen (allerede) er håndhevet av politiet. Tilsvarende presiseres at overtredelser som (allerede) er håndhevet av kommunen ikke kan håndheves av politiet. Departementet understreker samtidig at et vedtak om kommunal håndheving ikke innebærer at politiet *generelt* mister sin myndighet til å håndheve overtredelser av de samme bestemmelsene. Kommunen kan etter omstendighetene velge å anmelde overtredelser til politiet fremfor selv å ilegge overtredelsesgebyr.

Departementet foreslår å forskriftsfeste en *plikt* for kommunen til å anmelde særlige alvorlige overtredelser fremfor å ilegge overtredelsesgebyr. En slik presisering for særlig alvorlige overtredelser antas nødvendig for ikke å avskjære straffesanksjonering av overtredelser som naturlig bør forfølges av politiet. Særlig alvorlige overtredelser vil etter forslaget til § 4 annet ledd være overtredelser som gir stor risiko for liv eller helse. Risikoen må vurderes konkret for den enkelte overtredelsen. Departementet imøteser høringsinstansenes synspunkter på om det er behov for nærmere kriterier for hvilke overtredelser som skal regnes som særlig alvorlige.

4 Overtredelsesgebyrets størrelse, jf. forslaget til § 5

4.1 Gjeldende gebyrsatser

Både Oslo, Trondheim og Bergen kommuner startet forsøksordningen med et gebyr på kr. 500 for alle typer overtredelser som kommunen var gitt hjemmel til å håndheve. Oslo kommune hevet imidlertid fra 1. januar 2011 gebyret for manglende *rydding av tak* til kr. 5.000. Det opprinnelige overtredelsesgebyret opplevdes så lavt at kommunen mente enkelte gårdeiere spekulerte i å betale flere overtredelsesgebyr fremfor å få taket ryddet. Kommunens evaluering av de økte satsene fremhevet det generelle inntrykket at endringene i politivedtektene har hatt positiv virkning og har bidratt til at gårdeiere er mer oppmerksom på sine plikter og har tatt større ansvar for rydding av snø og is.

Trondheim kommune pekte i sin evalueringsrapport på at overtredelsesgebyret med fordel kunne være høyere, og at det burde opereres med differensierte satser.

4.2 Forslag om maksimumsgebyr

I proposisjonen kapittel 2.6.5.3 viste departementet til at forskriften til politiloven § 14 tredje ledd kan gi nærmere regler om gebyrets størrelse, herunder om det skal gis differensierte satser og evt. momenter som får innvirkning på hvilken sats som brukes.

Departementet er enig i at et statisk overtredelsesgebyr på kr. 500 ikke kan anses å dekke behovet for adekvat sanksjon for mange av de aktuelle overtredelsene av politivedtektene. Variasjonen i overtredelsenes type og omfang, samt behovet for reell forebyggende effekt, tilsier at det må gis rom for fleksibilitet. Store kommunevariasjoner tilsier at maksimumssatsen må være av en viss størrelse.

Ved vurderingen av overtredelsesgebyrenes størrelse kan det ses hen til foreleggene som ilegges av politiet for samme type overtredelser. I fire tilfeldig valgte politidistrikter varierer foreleggene for urinering på offentlig sted fra kr. 2.500 til kr. 4.000, for tagging fra kr. 4.000 til kr. 6.000 og for tilgrising fra kr. 2.000 til kr. 3.000.

Det anses naturlig å ta utgangspunkt i at størrelsen på en ilagt straff bør være høyere enn størrelsen på et ilagt gebyr i den grad overtredelsene er sammenlignbare. På en annen side bør alvorligheten og skadepotensialet som forholdet medfører også være av betydning for gebyrfastsettelsen.

Spennet mellom politiets forelegg og kommunenes overtredelsesgebyr i forsøksperioden tilsier etter departementets syn at forskriften anviser overtredelsesgebyrene et sted mellom det som ble praktisert i forsøksperioden og størrelsene på forelegg som politiet opererer med. Det skal i den forbindelse også påpekes at særlig alvorlige overtredelser bør politianmeldes, og i utgangspunktet ikke er ment omfattet av ordningen med overtredelsesgebyr, jf. punkt 3.2 og forslaget til § 4.

4.3 Differensiering av satsene

Departementet ser at det kan være behov for et system med gebyrsatser som gir rom for differensiering – relatert både til typen overtredelse og til den enkelte overtredelsen.

I § 5 første til fjerde ledd foreslås å differensiere satsene for type overtredelse slik at overtredelser av bestemmelser som retter seg mot enkeltperson ligger noe lavere enn satsene for overtredelser av bestemmelser som retter seg mot eier av hus eller grunn.

Et forskriftsfestet system for differensiering av satsene relatert til den enkelte overtredelse bør være enkelt og oversiktlig. Etter forslaget til § 5 kan det ilegges

overtredelsesgebyr på kr 500 eller kr 1000 for overtredelser av bestemmelser om å hindre tilgrising osv. For overtredelser av bestemmelser om renhold og rydding av snø osv. foreslås et gebyr på kr 1000 eller kr 1500.

Overtredelsesgebyret for overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav d om sikring av ferdsel foreslås også differensiert etter type overtredelse. For overtredelser av bestemmelser om sikring av ferdsel mot flyttbare gjenstander på eller utover fortau foreslås et overtredelsesgebyr på kr 500 eller kr 1000. Her kan det tenkes stor variasjon, og et minstegebyr på kr 1000 kan fremstå som høyt for mindre overtredelser.

Ved avgjørelsen av hvilken sats som skal brukes skal det etter forslaget ses hen til overtredelsens karakter, omfang, varighet og virkning. Departementet understreker at det må utvises konkret skjønn, og finner det vanskelig å angi nærmere bestemte kriterier i forskriften. Jo flere satser det opereres med, jo større vil behovet være for tilhørende kriterier og retningslinjer om bruk av satsene for å sikre likebehandling og forutberegnelighet for publikum.

Det bør imidlertid være adgang til å heve gebyret ytterligere når overtredelsen har stort omfang (for eksempel i form av store mengder forsøpling), når den har hatt særlig negative virkninger, når det er utvist stor grad av skyld, når den må anses som alvorlig, eller når overtredere har gjentatt samme overtredelse. For slike tilfeller foreslås at kommunen gis adgang til å øke overtredelsesgebyret med 50 %.

Overtredelse av bestemmelser i vedtektene om å sikre ferdselen mot snø- og isras fra tak kan medføre stor farerisiko. Det antas derfor naturlig at størrelsen på overtredelsesgebyret ligger omtrent på samme nivå som kostnaden med å få taket ryddet. Oslo kommune viste i forbindelse med sin gebyrøkning til at et gebyr på kr. 5.000 i de fleste tilfeller medfører at det er mer lønnsomt å rydde taket enn å betale overtredelsesgebyrer.¹ Departementet har forståelse for Oslo kommunes synspunkter, men viser til at det ikke er gitt at et gebyr på kr 5000 vil være forholdsmessig i en mindre kommune, eller for enhver type bygg. I den sentrale forskriften foreslås derfor angitt et overtredelsesgebyr på kr 5000 som en øvre grense, og gebyrer på henholdsvis kr 1500 og kr 3000 som alternativer. Da skade ved is- og snøras kan få svært alvorlige følger foreslås det også her en adgang for kommunen til å kunne øke overtredelsesgebyret med 50 %.

¹ Jf. Oslo kommunes høringsuttalelse 29. juni 2010

5 Saksbehandling og klage, jf. forslagene til § 6 og 7

Departementet foreslår en bestemmelse i forskriften som regulerer hvordan overtredelsesgebyret skal ilegges. Forslaget til § 6 viderefører praksis etter forsøkskommunenes retningslinjer og fastslår blant annet at gebyret tilfaller kommunen.

Departementet gikk ikke inn for lovendring som gir kommunens kontrollører adgang til bruk av makt, og påpekte i proposisjonen kapittel 2.6.6.3 at de kommunalt utpekte kontrollørene kan spørre om, men ikke kreve, å få se overtrederens legitimasjon. Departementet foreslår imidlertid å forskriftsfeste en plikt for *kontrolløren* til å legitimere seg, og ber om høringsinstansenes syn på behovet for andre saksbehandlingsregler i forskriften.

Det kan være konstruktivt å anmode en overtreder av bestemmelser om å hindre tilgrising å rydde opp etter seg, fremfor straks å ilegge overtredelsesgebyr. Departementet mener imidlertid at det bør være opp til den enkelte kommune å utvikle advarselsrutiner eller lignende i forebyggende øyemed, såfremt behovet for ensartet praktisering av adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr ivaretas.

Ileggelse av administrativ sanksjon i form av overtredelsesgebyr regnes som et enkeltvedtak. Av forslaget til § 7 første ledd fremgår at ilagt overtredelsesgebyr kan påklages, og at klagen skal fremsettes for den instans som er utpekt av kommunen. Dersom vedtaket ikke oppheves skal klagen oversendes til den klageinstans som er utpekt av kommunen.

Etter retningslinjene for forsøksordningen i Oslo og Bergen kommuner skal klage fremsettes for henholdsvis Trafikketaten i Oslo kommune og Samferdselsetaten i Bergen kommune. Begge kommuner angir sin kommunale klagenemnd som klageinstans. Departementet ber om synspunkter fra høringsinstansene på hvordan forskriftens generelle regler om fremme og oversendelse av klage bør utformes.

Av forslaget til annet ledd følger at klagen skal fremsettes innen 3 uker fra ileggelsen av overtredelsesgebyret. For beregning av fristen og utforming av klage gjelder forvaltningsloven §§ 29 til 32.

6 Ikrafttredelse, jf. forslaget til § 8

Departementet tar sikte på at politiloven § 14 tredje ledd og ny forskrift om kommunal håndheving av vedtekter kan tre i kraft 1. juli 2012.

Ved ikrafttredelsen av lovendringen og ny sentral forskrift om kommunal håndheving oppheves den gjeldende forsøksordningen. Adgangen til kommunal håndheving av vedtekter etter politiloven blir dermed permanent, og ny sentral forskrift vil erstatte gjeldende lokale forskrifter til forsøksordningen.

VEDLEGG

Forslag til forskrift om kommunal håndheving av vedtekter

Gitt med hjemmel i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 14 tredje ledd

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre ensartet og effektiv sanksjonering av vedtekter som håndheves av kommuner etter politiloven § 14 tredje ledd.

§ 2. Virkeområde

Forskriften får anvendelse i kommuner som vedtar håndheving etter politiloven § 14 tredje ledd, og regulerer utøvelsen av adgangen til håndheving av vedtekter fastsatt etter politiloven § 14 første ledd nr. 1 og 2. Slik adgang til kommunal håndheving omfatter overtredelser av bestemmelser i vedtektene om

- a) å hindre tilgrising på steder som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel,
- b) hus eller grunneiers plikt til å holde det rent og ryddig på fortau eller tilsvarende område i umiddelbar tilknytning til eiendommen,
- c) hus eller grunneiers plikt til å rydde for snø og strø når det er glatt, og om
- d) hus eller grunneiers plikt til å sikre ferdsel uten hinder av snø- og takras og gjenstander på eller ut over fortau

§ 3. Adgang til å ilegge overtredelsesgebyr

Kommunen, eller personer utpekt av kommunen, kan ilegge overtredelsesgebyr for overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2.

Overtredelsesgebyr kan ilegges enkeltperson eller foretak, eier av hus eller grunn og den som fester, bruker, leier eller bestyrer hus eller grunn. Overtredelsesgebyr kan ilegges foretak selv om det ikke kan ilegges noen enkeltperson.

§ 4. Begrensninger i adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr skal ikke ilegges når overtredelsen må anses unnskyldelig på grunn av sykdom, alderdom eller annen årsak, eller dersom overtredelsen skjer som følge av uforskyldte hindringer som den ansvarlige ikke med rimelighet kan overkomme.

Overtredelsesgebyr kan ikke ilegges dersom overtredelsen er håndhevet av politiet. Politiet kan ikke håndheve overtredelser som er håndhevet av kommunen.

Særlig alvorlige overtredelser skal håndheves av politiet. Som særlig alvorlige overtredelser regnes overtredelser av særlig omfang eller som medfører stor risiko for liv eller helse.

§ 5. Overtredelsesgebyrets størrelse

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav a kan ilegges et overtredelsesgebyr på kr 500 eller kr 1000.

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav b og c kan ilegges et overtredelsesgebyr på kr 1000 eller kr 1500.

For overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 2 bokstav d om sikring av ferdsel mot gjenstander på eller utover fortau kan ilegges et overtredelsesgebyr på kr 500 eller kr 1000.

For overtredelse av bestemmelser i vedtektene som nevnt i § 2 bokstav d om sikring av ferdsel mot snø- og isras fra tak kan ilegges et overtredelsesgebyr på kr 1500, kr 3000 eller kr 5000.

Ved avgjørelsen av hvilket overtredelsesgebyr som skal ilegges skal overtredelsens karakter, omfang, varighet og virkning tas i betraktning. For gjentatt eller alvorlig overtredelse kan overtredelsesgebyret etter første til fjerde ledd forhøyes med 50 %. Som alvorlig overtredelse regnes overtredelser av stort omfang, som medfører stor ulempe for publikum, eller potensiale for stor skade eller lignende.

§ 6. Ileggelsen av overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr skal ilegges på stedet ved at blankett med gebyr og innbetalingskort leveres overtrederen eller en representant for denne. I særlige tilfeller kan gebyret sendes i posten.

Ved ileggelse av overtredelsesgebyr på stedet kan overtrederen kreve at kommunens kontrollører legitimerer seg.

Er gebyret ikke betalt innen tre uker etter ileggelsen, forhøyes det med 50 %. Dette gjelder selv om gebyret er påklaget.

Overtredelsesgebyret tilfaller kommunen.

§ 7. Klage

Ilagt overtredelsesgebyr kan påklages til kommunen, eller den instans som er utpekt av kommunen. Dersom vedtaket ikke endres eller oppheves skal saken sendes klageinstansen, jf. forvaltningsloven § 28.

Klage må fremmes innen tre uker ileggelsen av overtredelsesgebyret. Ved beregning av fristen og utforming av klagen gjelder forvaltningsloven §§ 29 til 32.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. juli 2012.